

Det krävs konkreta åtgärder för att trygga svenska tjänster

Svenska språket garanteras en stark juridisk ställning i Finland. Det juridiska skyddet behöver dock efterföljande konkreta åtgärder som tryggar att tjänsterna faktiskt kan tillgodoses på båda språken, skriver statsminister Petteri Orpo (Saml).

Jag deltog förra veckan i Nordiska rådets möte i Oslo. Det var ett utmärkt tillfälle att diskutera med de nordiska ländernas statsministrar om hur ett allt starkare Norden kan vara en positiv kraft i världen. Nu när alla länder i Norden blir Natomedlemmar kan arbetet få helt nya inslag. Finland kommer att vara ett starkare och tryggare land tack vare detta samarbete. Samtidigt var mötet ännu ett exempel på hur viktiga de skandinaviska språken är i att skapa vår närmaste gemenskap och referensram.

Mina folkskoleföräldrar i lilla Vuorenmaa i Satakunta skapade i mig en bergfast tro i demokrati, marknadsekonomi och allas grundrättigheter – med andra ord Finlands grundlagsenliga statsskick. Dessa värden syns även i regeringsprogrammet. Regeringen strävar efter att bygga upp ett fungerande, tryggt och rättvist samhälle där medborgarnas möjligheter till framgång och välfärd tryggas. Finland är en stark demokrati där förtroendet för den offentliga förvaltningen baserar sig på förvaltningens förmåga att betjäna medborgarna på ett öppet, effektivt och ansvarsfullt sätt. Vi i regeringen arbetar långsiktigt för att upprätthålla medborgarnas förtroende.

Det offentliga visar sig i finländarnas vardag via till exempel polis- och rättsväsendet, social- och hälsovårdstjänster samt utbildningssektorn. Dessa tjänstepersoner har samtidigt en nyckelroll i att forma det förhållande människor har med staten i dess olika former. Språkets betydelse för att skapa förhållandet kan inte underskattas.

Finland har den äldsta befolkningen av OECD-länderna efter Japan och Italien. Därför har utmaningarna inom social- och hälsovården fått den största rollen i regeringsprogrammet. Särskilt för många äldre personer är det nöd-

■ I nästa Språkberättelse år 2025 är det viktigt att utvärdera social- och hälsovårdsreformens effekter på tillgodoseendet av de språkliga rättigheterna, skriver statsminister Petteri Orpo. Arkivbild.

DEBATT

Petteri Orpo
Statsminister, Samlingspartiet

”Under årens lopp som beslutsfattare har jag fått höra om otaliga fall, där personer blir nästan som utomstående i sina egna vårdbeslut för att det inte finns tillgång till svenskspråkig vårdpersonal.

vändigt att få se en svenskspråkig läkare eller få konsultation på eget språk. Att bli förstådd och hörd på sitt modersmål är ännu viktigare då man är i nöd på grund av sjukdom eller en olycka.

Under årens lopp som beslutsfattare har jag fått höra om otaliga fall, där personer blir nästan som utomstående i sina egna vårdbeslut för att det inte finns tillgång till svenskspråkig vårdpersonal.

Svenska språket garanteras en stark juridisk ställning i Finland, som härstammar från landets grundande. Det starka juridiska skyddet behöver dock efterföljande konkreta åtgärder som tryggar att tjänsterna faktiskt kan tillgodoses på båda språken.

Problemet har beaktats i regeringsprogrammet. I många fall handlar det om oglamoröst men viktigt arbete för att trygga grundlagens och språklagens bestämmelser. Exempelvis stödjer regeringen välfärdsområdena i att upprätta fungerande vårdförlopp samt

system med husläkare och diverse teammodeller för att möjliggöra långvariga vårdförhållanden med bättre förmåga att säkerställa patientens behov.

I utvecklingsarbetet och skapandet av processer är det viktigt att välfärdsområdena fäster särskild uppmärksamhet vid språkliga förhållanden. Även omlokalisering och digitalisering av tjänster medför bättre förutsättningar för svenskspråkig service. Dessa åtgärder är även nödvändiga för att säkerställa tillgången till personal, vilket i sin tur förbättrar tillgången till fysiska tjänster för dem som behöver sådana eller inte kan anlita digitala tjänster.

Regeringens omfattande arbete för att bota bristen på vårdpersonal stödjer välfärdsområdena i deras arbete. I nästa Språkberättelse år 2025 är det viktigt att utvärdera social- och hälsovårdsreformens effekter på tillgodoseendet av de språkliga rättigheterna.

Vi måste också ta hand om vardag-

liga saker, så som översättning av befintligt material. Regeringen har förbundit sig till att God medicinsk praxis fortsätts att hållas uppdaterad också på svenska. Det är likaså viktigt att säkerställa tillgång till utbildningsmaterial på svenska. Ett alternativ som undersöks av regeringen är hur bättre samarbete med Sverige kunde förstärka svenskspråkig läkarutbildning. Resurserna för svenskspråkig räddnings- och polisutbildning tryggas också enligt regeringsprogrammet.

Som politiker fokuserar man ofta på just lagtexter och serviceprocesser. I många fall handlar dock en livskraftig tvåspråkighet egentligen om helt vardagliga saker. Som statsminister försöker jag använda och öva min svenska – även ord som kiva, semla och acku. För vem i världen skulle prata finlandssvenska, om inte vi finländare själva? I grund och botten är just det vad svenska dagen handlar om. Att glädjas över ett tvåspråkigt Finland.